

Dosarul nr. 2ra-1516/23
2-21148955-01-2ra-06102023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. T. Vasilica)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, A. Malfi, R. Pulbere)

ÎNCHEIERE

29 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Nichitoi împotriva lui Ghenadie Mereuță cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor

împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru și modificată hotărârea din 02 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 06 octombrie 2021, Ana Nichitoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghenadie Mereuță cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor (f. d. 2-4).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Ana Nichitoi a indicat că a încheiat căsătoria cu Ghenadie Mereuță în luna ianuarie 2018, iar prin hotărârea din 02 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, căsătoria cu pârâtul a fost desfăcută.

Din căsătorie au un copil comun, fiica minoră XXXXX, născută la XXXXX, care locuiește împreună cu dânsa și se află la întreținerea ei.

Prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, locul de trai al copilului minor a fost stabilit împreună cu mama.

A comunicat că copilul minor frecventează XXXXX, plata lunară fiind 270 de euro și, suplimentar, suportă și alte cheltuieli pentru întreținerea copilului, iar pârâtul se află peste hotarele țării și când revine în țară petrece 2-3 ore cu fiica o dată sau de două ori în săptămână.

Potrivit acordului cu tatăl copilului, au convenit la achitarea lunară a pensiei de întreținere de către ultimul în sumă de 5 000 de lei, pe care acesta o achită neregulat.

În drept, reclamanta Ana Nichitoi și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 4, 39, 59, 60, 85, 166, 167 din Codul de procedură civilă, art. 58, 74, 76, 97 din Codul familiei, art. 18 din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994.

A solicitat reclamanta Ana Nichitoi încasarea de la Ghenadie Mereuță în beneficiul său a pensiei pentru întreținerea copilului minor în sumă fixă de 5 000 de lei lunar.

Prin hotărârea din 02 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Ana Nichitoi.

S-a încasat de la Ghenadie Mereuță în beneficiul Anei Nichitoi pensia de întreținere pentru copilul minor XXXXX, născută la XXXXX, în mărime fixă de 5 000 de lei lunar, până la atingerea majoratului copilului, începând cu 06 octombrie 2021.

S-a încasat de la Ghenadie Mereuță în beneficiul statului taxa de stat pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere în mărime de 1 800 de lei (f. d. 66, 107-111).

În motivarea soluției emise, prima instanță a constatat că copilul minor Leia Mereuță, se află la întreținerea și educația reclamantei, iar pârâtul nu participă permanent/regulat la întreținerea copilului.

Astfel, reieșind din rigorile instituite de legislator, este incontestabil că atât reclamanta, cât și pârâtul sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreținerea copilului minor XXXXX, iar când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.

În cadrul dezbaterilor judiciare, instanța de fond a stabilit că pârâtul anterior a participat la întreținerea fiicei, însă nu în mod regulat și până la adresarea acțiunii în judecată părțile au convenit la plata pensiei lunare în sumă de 5 000 de lei, ceea ce se confirmă din declarațiile date de reclamantă în ședința de judecată și înscrisurile anexate la dosar extras din convorbirile telefonice SMS (f. d. 13-14).

Totodată, reclamanta a anexat la materialele cauzei chitanțe ce confirmă cheltuielile suportate pentru întreținerea copilului (f. d. 34-63), mai mult este stabilit faptul că copilul minor XXXXX, pentru care achită lunar 270 de euro.

Având în vedere circumstanțele de fapt ce vizează persoana pârâtului, dar și obligația legală a acestuia în virtutea calității sale de părinte să acorde copilului său împreună cu reclamanta o susținere materială, astfel încât să ofere copilului condiții normale de existență și care să nu ducă la înrăutățirea situației față de cea precedentă, adresării acțiunii în judecată, prima instanță a considerat necesar și rațional de a încasa de la Ghenadie Mereuță în beneficiul Anei Nichitoi pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX, în mărime de 5 000 de lei lunar, până la atingerea majoratului, dat fiind faptul că pârâtul nu are salariu sau venit stabil.

Prin decizia din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru și modificată hotărârea din 02 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea cuantumului pensiei de întreținere și a taxei de stat încasate, în sensul micșorării cuantumului pensiei de întreținere până la suma de 4 000 de lei lunar și, respectiv,

micșorării cuantumului taxei de stat până la suma de 1 440 de lei. În rest, hotărârea a fost menținută (f. d. 176, 177-182).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat din probatoriu administrat în speță că Ana Nichitoi și Ghenadie Mereuță sunt părinții copilului minor XXXXX, născută la XXXXX, domiciliul căruia a fost stabilit cu mama.

La fel, prin suportul probatoriu anexat la cererea de chemare în judecată se confirmă cheltuieli pentru necesitățile copilului minor XXXXX.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică, cât și psihologică, astfel încât suma dispusă spre încasare de către instanță, să acopere necesitățile specifice vârstei copilului, iar aceasta reclamă costuri ce depășesc simpla întreținere.

Prin urmare, dat fiind că din suportul probatoriu nu urmează că pârâtului îi este contraindicată activitatea de muncă, corespunzător, acesta este obligat să întreprindă toate acțiunile necesare în vederea îndeplinirii obligațiilor sale părintești, reținând că la întreținerea lui se mai află un copil minor XXXXX, născută la XXXXX, instanța de apel a ajuns la concluzia de a încasa pensia de întreținere în mărime de 4 000 de lei lunar pentru copil, acest cuantum fiind unul rezonabil și corespunde în mod real nevoilor minorului și necesităților de întreținere la această vârstă.

Instanța de apel a menționat că instanța de fond neîntemeiat a stabilit cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, ce urmează a fi încasat de la apelant, or pensia de întreținere în mărime de 5 000 de lei/ lunar a fost stabilită fără a fi evaluate toate circumstanțele importante, în special, numărul copiilor aflați la întreținerea lui Ghenadie Mereuță.

La 06 octombrie 2023, Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasată de la Ghenadie Mereuță în beneficiul Anei Nichitoi pensia de întreținere pentru copilul minor XXXXX, în mărime fixă de 2 000 de lei lunar (f. d. 190-197).

În motivarea recursului, recurentul Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru, a indicat că chitanțele anexate la materialele dosarului nu demonstrează că toate cumpărăturile sunt pentru necesitățile unui copil minor de XXXXX.

Instanța de apel, fără a clarifica venitul sau salariul său, a decis să încaseze pensia de întreținere în sumă bănească fixă în mărime de 4 000 de lei.

Reieșind din prevederile art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, art. 18 alin. (1) și 27 alin. (2) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, a menționat că instanța de apel incorect a stabilit cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 4 000 de lei, or, obligația de întreținere a copilului minor de către ambii părinți nu se neagă.

Totodată, a invocat că în cazul în care nu este probată starea financiară, la încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, se ia în considerare, ca circumstanță stabilită, informația prezentată de Biroul Național de Statistică care

stabilește valoarea minimului de existență pentru un copil, deoarece pensia se încasează pentru întreținerea copilului minor și este necesar de a stabili posibilitatea sau imposibilitatea părintelui de a achita suma solicitată.

Instanța de apel nu a dat nici o apreciere obiectivă a circumstanțelor cauzei, or, s-a bazat mai mult pe declarațiile intimatei cu privire la averea lui, fără a solicita probe suplimentare cu privire la veniturile și posibilitățile reale ale lui.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 29 august 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la actele cauzei (f. d. 185), însă, careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 octombrie 2023, în termenul legal.

La 22 februarie 2024, la adresa electronică a intimatei Ana Nichitoi a fost expediată copia recursului declarat de Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 206, 208).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimata nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru, împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea

tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ghenadie Mereuță, reprezentat de avocata Daniela Moraru, împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni